

Ο Υφυπουργός Εξωτερικών, αρμόδιος για θέματα ΕΟΚ, κ. Θεόδωρος Πάγκαλος συναντήθηκε στη 1 το μεσημέρι, στην αίθουσα Τύπου της Γ.Γ.Τ.Π. με τους Έλληνες πολιτικούς συντάκτες και τους ενημέρωσε για τα αποτελέσματα της Συνόδου Κορυφής της ΕΟΚ. Ο κ. Πάγκαλος μιλώντας προς τους Έλληνες δημοσιογράφους, είπε τα εξής:

"Όπως είπα και προηγούμενα στους ξένους ανταποκριτές, είναι ανάγκη να εξειδικεύσουμε κάπως αυτήν την ιδέα της αποτυχίας της ΕΟΚ που είναι διάχυτη όχι μόνο σ' όλο τον ελληνικό Τύπο, αλλά και σε όλο τον ευρωπαϊκό Τύπο, ότι υπάρχει μια αποτυχία της Κοινότητας. Να δούμε δηλαδή τί είδους αποτυχία είναι αυτή. Και θα προτιμούσα να σας δώσω δύο γενικές ιδέες, αντί να σας πω πολλές λεπτομέρειες, γιατί εξάλλου όσοι από σας συνόδευσαν τον Πρωθυπουργό στο ταξίδι του στις Βρυξέλλες, είχαν νομίζω αρκετές πληροφορίες σε όλη τη διάρκεια του ταξιδιού. Και η κάλυψη που είδα στον Τύπο είναι πάρα πολύ εκτεταμένη και πλήρης.

Η άποψή μας και η άποψη του Πρωθυπουργού, ο οποίος την εξέφρασε στο Σύμβουλο Κορυφής, είναι ότι εδώ φάνηκε καθαρά κρίση μιας ορισμένης αντίληψης της Κοινότητας και μιας ορισμένης διαδικασίας. Μιλώ για την αντίληψη που βλέπει σαν κύριο πρόβλημα της Κοινότητας το δημοσιονομικό πρόβλημα, δηλαδή, τον περιορισμό των δαπανών. Και μιλάω για τη διαδικασία που έψαξε να βρει λύση υποκαθιστώντας στις κανονικές, ανοικτές κοινοτικές διαδικασίες που είχαμε εμείς ακολουθήσει σαν Προεδρία, την διαδικασία στενότερης επαφής και συντονισμού τριών από τις τέσσερις μεγάλες χώρες, αυτό που εμείς ονομάσαμε διαδικασία διευθυντηρίου. Αν θέλετε, θα σας εξειδικεύσω λίγο παραπάνω τί εννοώ με την κάθε μια από αυτές τις διαπιστώσεις. Αλλά πριν θα ήθελα να σας πω ότι εμείς πιστεύουμε ότι αν δεν υπάρξει αναθεώρηση και της κατεύθυνσης αυτής και της διαδικασίας, φοβούμαστε ότι θα οδηγηθούμε σε νέα αποτυχία τον Ιούνιο. Και ότι η κρίση της Κοινότητας θα ενταθεί, θα βαθύνει.

Όταν λέμε ότι δεν πρέπει να αναζητηθεί λύση των προβλημάτων της Κοινότητας, μέσα από την κατεύθυνση του περιορισμού των δαπανών και αυτό είναι εσφαλμένη κατεύθυνση, εννοούμε ότι οι πιο συντηρητικές, κυρίως, κυβερνήσεις της Ευρώπης έχουν προσπαθήσει να μεταφέρουν στο επίπεδο της Κοινότητας τις βασικές αρχές της δικιάς τους δημοσιονομικής πολιτικής, που είναι μια πολιτική περιορισμού των δαπανών. Αυτό που είναι γνωστό σαν μονεταρισμός, χονδρικά.

Και λέμε ότι, όποια και να είναι η κρίση μας για τον μονεταρισμό, όποια και να είναι η κρίση μας για την εφαρμογή του μονεταρισμού, σαν λύση των εσωτερικών προβλημάτων κάθε χώρας - που στο "κάτω - κάτω της γραφής" ο λαός αυτής της χώρας, η κυβέρνηση αυτής της χώρας είναι αρμόδια να το κρίνουν περισσότερο από κάθε άλλον, οι άλλοι μόνον θεωρητικό ενδιαφέρον μπορούν να έχουν και που ξέρετε ότι δεν είναι η προσέγγιση η δική μας, η πολιτική που εμείς εφαρμόζουμε - όποια λοιπόν και να είναι αυτή η κρίση μας, η μεταφορά αυτής της εθνικής κρατικής συλλογιστικής σε κοινοτικό επίπεδο είναι εσφαλμένη και δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Και αυτό για ένα πολύ απλό λόγο: Διότι οι κρατικές δαπάνες καθορίζονται από τις δυνατότητες κάθε εθνικής οικονομίας και από τις επιλογές που κάνει κάθε κυβέρνηση ανάμεσα σε δημόσια και ιδιωτική δαπάνη. Αυτά τα δύο πράγματα καθορίζουν πόσους πόρους θα επιφυλάξεις, θα κρατήσεις για τον προϋπολογισμό σου.

Στο επίπεδο της Κοινότητας πρόκειται για ένα τελείως διαφορετικό πράγμα. Δημόσιες δαπάνες που ούτως ή άλλως ανήκουν ήδη στους εθνικούς προϋπολογισμούς, τις μετατρέπεις αυτές τις δημόσιες δαπάνες, τις κρατικές δαπάνες σε κοινοτικές. Τί σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι κάνεις σε κοινοτικό επίπεδο ένα ορισμένο αριθμό δράσεων, μεταφέρεις σε κοινοτικό επίπεδο ένα ορισμένο αριθμό δράσεων που δεν θα γίνονται πλέον από τα καθ' έκαστα κράτη, αλλά από την Κοινότητα στο σύνολο του ευρωπαϊκού χώρου. Και βεβαίως αυτό σημαίνει μια ανακατανομή πόρων. Αυτό δεν μπορεί να σημαίνει ότι η Κοινότητα θα κάνει τις ίδιες δράσεις με τις ίδιες δαπάνες στη χώρα που δίνει τις δαπάνες. Έτσι δεν είναι; Αυτό δεν θα είχε νόημα. Αυτό σημαίνει ότι οι κοινοτικές δαπάνες διανέμονται με διαφορετικά κριτήρια.

Λοιπόν το πρόβλημα είναι τελικά και αυτό είναι το πρόβλημα που θέτει η στάση της Αγγλίας, εάν θα υπάρχουν κοινοτικές πολιτικές, εάν θα υπάρχει αναδιανομή πόρων και σε τελευταία ανάλυση και το

κυριότερο που μας αφορά άμεσα, εάν θα υπάρχει σύγκλιση των οικονομιών και των περιοχών της Κοινότητας. Αυτό είναι το πολιτικό ζήτημα το οποίο αυτή τη στιγμή έχει δημιουργήσει τη κρίση της ΕΟΚ. Δεν είναι ορισμένα εκατομμύρια, όπως είπε και ο Πρωθυπουργός. Τα ποσά για τα οποία μιλάμε είναι πραγματικά γελοία, αν ληφθεί υπόψη το εισόδημα της Κοινότητας στο σύνολό της και το σύνολο των προϋπολογισμών των κρατών - μελών. Είναι πάρα πολύ μικρά ποσά. Σε σχέση βέβαια με τα συνολικά μεγέθη. Επομένως το πρόβλημα δεν είναι το ύψος των ποσών. Το πρόβλημα είναι: παίρνουμε την απόφαση να υπάρχει Κοινότητα; Δηλαδή να υπάρχουν κοινοτικές πολιτικές; Ή θέλουμε αυτή η δημιουργία των ευρωπαϊκών λαών, μέσα από μια ιστορία πολλών ετών τώρα να πάει προς τα πίσω και να καταντήσει μια απλή τελωνειακή ζώνη ή ακόμη και μια απλή ζώνη ελευθέρων ανταλλαγών; Και εδώ τίθεται ένα θέμα. Η Βρετανία είχε πάντα την αντίληψη ότι η ΕΟΚ πρέπει να είναι μια ζώνη ελευθέρων ανταλλαγών που θα της επιτρέπει τα δικά της προϊόντα να διαδίδονται ελεύθερα μέσα στον ευρωπαϊκό χώρο, χωρίς δασμούς των κρατών - μελών, αλλά αυτή να διαφυλάξει πάντα για τον εαυτό της και τις εξωτερικές, τις διεθνείς εμπορικές της σχέσεις, τις σχέσεις που έχει με χώρες έξω από την Κοινότητα. Και ιδίως με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής.

Το να είναι η ΕΟΚ μια ζώνη ελευθέρων ανταλλαγών, ήταν πάντα η αμερικάνικη αντίληψη για την Κοινότητα. Ένας χώρος ελεύθερος χωρίς δασμούς, που μπορούν να κινούνται ελεύθερα τα προϊόντα των μεγάλων μονοπωλίων και ιδιαίτερα των αμερικάνικων πολυεθνικών. Εμάς αυτή η άποψη δεν μας εκφράζει. Και μετά το Ζάππειο, θυμάστε ότι ο Πρωθυπουργός είχε πει ότι αν πρόκειται να διαλέξουμε τελωνειακή ζώνη, μπορεί να μην διαλέξουμε αυτήν ακριβώς. Μπορεί να διαλέξουμε μια άλλη τελωνειακή ζώνη που να συμφέρει καλύτερα το εξωτερικό εμπόριο της χώρας μας. Πρέπει λοιπόν να γίνει σαφές ότι εμείς δεν είμαστε διατεθειμένοι να υποχωρήσουμε σ' αυτό το θέμα. Ότι η Κοινότητα θα είναι πράγματι Κοινότητα όπως την προβλέπει η μέχρι τώρα πρακτική και τα θεσμικά κείμενα της Κοινότητας. Και γι' αυτό κάνουν πολύ μεγάλο λάθος - και διάβασα ορισμένα πράγματα στον Τύπο - όσοι δεν δίνουν την απαραίτητη σημασία που πρέπει, στη διαφωνία που έχει επέλθει. Όσοι πάνε να την υποβαθμίσουν και να την κάνουν μία περαστική κρίση, ή μια κρίση απλώς γύρω από ορισμένες δημοσιονομικές μεταφορές. Εδώ διακυβεύεται το μέλλον της Κοινότητας και επομένως, η σχέση κάθε χώρας που μετέχει στην Κοινότητα

με αυτήν. Αν θα υπάρξει κοινοτική πολιτική και επομένως αναδιανομή των πόρων, και επομένως σύγκληση των οικονομικών που για μας και τις άλλες φτωχές χώρες είναι βασικό, ή εάν θα έχουμε απλώς μια ζώνη ελευθέρων ανταλλαγών. Η κα θάτσερ θέλει να μας βάλει, και είναι χαρακτηριστικό αυτό - σας το φέρνω σαν παράδειγμα - να επιστρέψουμε στη Βρετανία τους δασμούς και αντισταθμιστικούς φόρους που η Βρετανία πληρώνει στην Κοινότητα επειδή εισάγει από το εξωτερικό της Κοινότητας. Δηλαδή να πληρώνουμε όλοι επειδή η Αγγλία δεν τηρεί τους κοινοτικούς κανόνες, δεν εφαρμόζει την κοινοτική προτίμηση, να αποζημιώνεται η Μεγάλη Βρετανία επειδή είναι κακός εταίρος. Αυτό είναι εξωφρενικό. Κανείς δεν πρόκειται να το δεχθεί.

Τώρα εκτός από αυτό, υπάρχει ένα πρόβλημα διαδικασιών. Εμείς πιστεύουμε ότι η λύση που είχαμε επεξεργαστεί στη συνάντηση Κορυφής της Αθήνας ήταν πάρα πολύ κοντά στην επιτυχία. Και αυτό το πιστεύουμε όχι εμείς, αλλά και μεγάλη μερίδα του διεθνούς Τύπου. Και εν πάση περιπτώσει δεν ξέρω αν είμαστε πλησιέστερα σε μια επιτυχία τότε, απ'ότι είμαστε τώρα. Αλλά οπωσδήποτε δεν είμαστε μακρύτερα. Φθάσαμε στο ίδιο αποτέλεσμα. Στη χειρότερη εκτίμηση που μπορεί να κάνει κανείς για τα αποτελέσματα των Αθηνών θα πρέπει να καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι είμαστε στο ίδιο σημείο. Έτσι χρεώκοπησε στην πράξη η διαδικασία του διευθυντηρίου που εμείς από την αρχή είχαμε επισημάνει, πριν γίνει πράξη, γιατί τώρα το διευθυντήριο είναι πράξη. Υπήρξαν αυτές οι τριμερείς επαφές, η συχνότερη επαφή ανάμεσα στους τρεις από τους τέσσερις μεγάλους, Γαλλία, Γερμανία, Αγγλία, υπήρξε συστηματική προώθηση σχεδίων που είχαν αυτοί συζητήσει μεταξύ τους και τα οποία οι άλλοι εταίροι δεν τα γνώριζαν και το αποτέλεσμα ήταν η παταγώδης αποτυχία. Και αυτό είναι πολύ φυσικό. Γιατί οι μεγάλες διαφορές αντιλήψεων υπάρχουν ανάμεσα στους τρεις μεγάλους. Και αυτοί είναι διατεθειμένοι στις εσωτερικές μεταξύ τους αντιθέσεις να κάνουν τις λιγότερες υποχωρήσεις και τους μεγάλους συμβιβασμούς. Ήταν λογικό λοιπόν, όταν μένουν οι τρεις που έχουν τις βασικές αντιθέσεις μεταξύ τους, οι αντιθέσεις αυτές να μην μπορούν να απαμβλυνθούν, όπως θα ήταν ενδεχόμενο αν υπήρχε η πίεση των άλλων μικρών χωρών που θα έδιναν μεγαλύτερη κοινοτική προοπτική σ'αυτού του είδους τη συζήτηση. Εμείς είχαμε πει από την αρχή και το είχαμε πει και στους Γάλλους, ότι είμαστε αντίθετοι με αυτή τη διαδικασία και για λόγους αρχής - γιατί είναι αντίθετη με τη Σύμβαση της Ρώμης και με την κοινοτική πρακτική - αλλά και

για λόγους πρακτικούς γιατί νομίζαμε ότι δεν θα είχε κανένα αποτέλεσμα. Και τελικά οι προβλέψεις μας επιβεβαιώθηκαν.

Θέλω παράλληλα με αυτό να σας πω ότι υπήρξε οπωσδήποτε μέσα στα πλαίσια αυτής της ατμόσφαιρας που έχουμε περιγράψει, σημαντική προώθηση των ελληνικών θέσεων πάνω σε συγκεκριμένα ζητήματα. Αυτές βέβαια οι θέσεις δεν αποτελούν τυπικά συμπεράσματα της Συνόδου Κορυφής, γιατί συμπεράσματα δεν υπήρξαν - κατ'αρχήν ξέρετε ότι η Σύνοδος Κορυφής δεν είναι όργανο της Κοινότητας και δεν βγάζει αποφάσεις, το ανώτερο όργανο που βγάζει αποφάσεις δεσμευστικές είναι το Συμβούλιο Υπουργών, η Σύνοδος Κορυφής δίνει τις πολιτικές κατευθύνσεις, βγάζει ένα κείμενο που λέγονται συμπεράσματα της Συνόδου Κορυφής - συμπεράσματα λοιπόν τυπικά δεν υπήρξαν, αλλά οπωσδήποτε έμμεση πολιτική δέσμευση για όλους τους συμμετέχοντες είναι να μην επανέλθουν σε όσα έχουμε συμφωνήσει. Και ανάμεσα σε αυτά που έχουμε συμφωνήσει είναι και η ελληνική αντίληψη για τα μεσογειακά προγράμματα που είναι ένα μεγάλο τμήμα του ελληνικού μνημονίου όπως γνωρίζετε. Έχουμε δηλαδή εκεί μία συγκεκριμένη επιτυχία.

Θέλω επίσης να σας πληροφορήσω ότι πριν από λίγες ώρες πήραμε πρόσκληση της γαλλικής Προεδρίας για μια νέα συνάντηση των Υπουργών Εξωτερικών την Τρίτη 27 Μαρτίου στις Βρυξέλλες. Έχουμε μόνο μία πολύ σύντομη περίληψη της πρόσκλησης που θα μας έρθει αργότερα και αναφέρεται σ'αυτήν ότι θα προωθηθούν τα θέματα πάνω στα οποία υπάρχει συμφωνία και θα συζητηθούν τα θέματα πάνω στα οποία παραμένουν διαφωνίες. Το περιεχόμενο της πρόσκλησης δηλαδή, είναι ανοιχτό. Και επίσης υπάρχει και η πληροφορία ότι στο διάστημα αυτό των τριών ωρών, που σας είπα, κάναμε επαφές με όλες τις πρωτεύουσες και έχουμε την πληροφορία ότι η πρόσκληση αυτή γίνεται δεκτή από όλους. Δηλαδή και από τη Μεγάλη Βρετανία.

Επίσης θέλω να διευκρινίσω κάτι. Επειδή διάβασα - έγινε και ερώτηση προηγουμένως από τους ξένους δημοσιογράφους - όταν μιλάει ο Πρωθυπουργός για μια νέα Μεσήνα, αυτή η νέα Μεσήνα δεν θα είναι κάτι που θα είναι μελλοντολογικό, δεν είναι αυτή η πρόταση και ούτε έτσι γίνεται κατανοητή, από τους ευρωπαϊκούς κύκλους. Ξέρετε, για παράδειγμα, ότι ο Νήλ Κίνουκ, ο Πρόεδρος του Εργατικού Κόμματος, έχει αποδεχθεί αυτή την ιδέα και την έχει κάνει συγκεκριμένη θέση του Εργατικού Κόμματος όπως αρχικά προτάθηκε από τον Έλληνα Πρωθυπουργό. Αυτό σημαίνει ότι ήρθε η στιγμή να δώσουμε μια νέα προώθηση στο κοινοτικό περιεχόμενο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, δηλαδή,

στις κοινές πολιτικές. Ότι πρέπει να τονίσουμε ακριβώς αυτό που διάφορες απόψεις, σαν και αυτή που σας περιέγραφα πριν, τείνουν να περιορίσουν. Πρέπει να βρούμε νέες μορφές δράσης. Και αυτές οι νέες μορφές δράσης να αφορούν τα κοινωνικά προβλήματα της Ευρώπης, τις ανισότητες, τις διαφορές ανάμεσα στις διάφορες περιοχές. Όταν λέω κοινωνικά προβλήματα εννοώ κοινωνικά προβλήματα με οικονομική σημασία, όπως είναι η απασχόληση και όπου η Κοινότητα μπορεί να έχει δράση παρεμβαίνοντας σε συγκεκριμένους τομείς όπου υπάρχουν σοβαρά προβλήματα απασχόλησης. Και αυτό είναι το περιεχόμενο της ιδέας της νέας Μεσήνας. Μια νέα συνδιάσκεψη όπου θα πάμε με τον προσανατολισμό να δώσουμε νέο περιεχόμενο στην Κοινότητα. Θα πρέπει όμως να συμφωνήσουν και οι άλλοι γι' αυτό το πράγμα. Και η στάση της Μεγάλης Βρετανίας στη συνδιάσκεψη που μας πέρασε, ήταν απ' αυτή την άποψη απογοητευτική.

Στη συνέχεια, ο κ. Πάγκαλος απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις των δημοσιογράφων:

ΕΡΩΤΗΣΗ: Βασικός λόγος της αποτυχίας της Συνόδου Κορυφής της ΕΟΚ ήταν οι επιστροφές στην Αγγλία. Σε ό,τι αφορά τις τιμές των αγροτικών προϊόντων, υπήρξε συμφωνία;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Εγώ δεν σας είπα σε ποιά βασικά θέματα συνίσταται η διαφωνία. Νομίζω ότι μιλάμε σε δύο διαφορετικά επίπεδα. Δεν μπορώ να επαναλάβω όσα είπα. Η διαφωνία ήταν γιατί δεν συμφωνήσαμε σε μια διαφορά 200 εκατομμυρίων επιστροφές, αν θέλετε, αν αυτό σας ενδιαφέρει. Προσπάθησα να σας δώσω δύο γενικές θέσεις για το ουσιαστικό περιεχόμενο και την πραγματική σημασία της διαφωνίας. Υπάρχει βέβαια συμφωνία και στα αγροτικά προϊόντα. Εκτός απ' το θέμα του περιορισμού του γάλακτος, εκτός πάλι, με εξαίρεση το θέμα της Ιρλανδίας.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Η Κυβέρνηση και ο Πρωθυπουργός πριν από τις Βρυξέλλες, είχαν θεωρήσει τη Σύνοδο σαν σημείο αναφοράς, τα αποτελέσματα αυτής της Συνόδου. Μήπως εσείς μπορείτε να μας πείτε, κατόπιν αυτής της διαφωνίας που εκδηλώθηκε, κατόπιν αυτού του ναυαγίου όπως αποκλήθηκε, ποιά θα είναι η πολιτική της Κυβέρνησης απέναντι στην Κοινότητα, ιδιαίτερα μάλιστα προ των επερχομένων ευρωεκλογών;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η πολιτική της Κυβέρνησης δεν καθορίζεται από τις ευρωε-
κλογές. Η πολιτική της Κυβέρνησης καθορίζεται από τα εθνικά συμφέ-
ροντα και από τους οικονομικούς της στόχους. Και είναι μακροπρό-
θεσμη η πολιτική. Δεν κάνουμε εκλογική οικονομική πολιτική. Εμείς
έχουμε μία προοπτική σχέσεων με την Κοινότητα. Είναι σαφές ότι
στο βαθμό που οι σχέσεις μας με την Κοινότητα μπορούν να εξελιχθούν
ομαλά, θα προωθούμε αυτή την ομαλή εξέλιξη. Αν αντιμετωπίσουμε προβλή-
ματα που θα δημιουργηθούν από την κρίση, θα προσαρμόσουμε τις θέ-
σεις μας με τέτοιο τρόπο, ώστε να προστατέψουμε τα συμφέροντα της
οικονομίας και τα συμφέροντα του ελληνικού λαού. Και πιστεύω αυτό
θα κάνουν και όλες οι άλλες ευρωπαϊκές κυβερνήσεις. Αλλά οπωσδή-
ποτε δεν πρόκειται να κάνουμε τίποτα και επιμένω σ' αυτό, απέναντι
στην Κοινότητα για λόγους εκλογικούς. Αυτά είναι πολύ σοβαρά θέ-
ματα. Και δεν πρέπει να είναι αντικείμενο εκλογικής πλειοδοσίας.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Ο Πρωθυπουργός μίλησε για θέματα πολιτικών επιλογών απέ-
ναντι της ΕΟΚ προς τους πολιτικούς συντάκτες πριν από μερικές μέρες
τονίζοντας ότι από το αποτέλεσμα της Συνόδου Κορυφής των Βρυξελλών
θα εξαρτηθεί ο χαρακτήρας του ευρωψηφοδέλτιου του ΠΑΣΟΚ που θα κα-
τεβάσει για τις ευρωεκλογές του Ιούνη καθώς και η πλατφόρμα που θα
κατεβάσει στο λαό γι' αυτές τις ευρωεκλογές. Είστε σε θέση να απαν-
τήσετε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Νομίζω ότι γι' αυτό θα πρέπει να ρωτήσετε τον Πρωθυπουργό.
Είναι δήλωση του Πρωθυπουργού. Αυτός χειρίζεται τα θέματα του ευρω-
ψηφοδελτίου και νομίζω ότι αυτόν πρέπει να ρωτήσετε για να σας δώσει
μια περαιτέρω άποψη.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Κε Υπουργέ, ήθελα να ρωτήσω τα θέματα του ελληνικού μνη-
μονίου τα οποία δεν καλύπτονται από τα μεσογειακά προγράμματα,
τί γίνεται μ' αυτά; Πώς θα επιδιωχθεί η λύση τους;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Στο ελληνικό μνημόνιο υπάρχουν θέματα που είναι θέματα
τρέχουσας διαδικασίας και έχουν σχέση με την Επιτροπή. Δηλαδή,
όπου η Επιτροπή έχει το δικαίωμα να προωθήσει ορισμένα αιτήματα που
της υποβάλλουν ορισμένες κυβερνήσεις κρατών - μελών. Τέτοια θέματα
προχωρούν και έχουν προχωρήσει. Δεν χρειάζεται απόφαση του Συμβου-
λίου Υπουργών. Για άλλα χρειάζονται αποφάσεις του Συμβουλίου Υπουρ-
γών. Για μερικά απ' αυτά έχουν παρθεί αποφάσεις και για άλλα οι
αποφάσεις προετοιμάζονται. Η απόφαση για τα μεσογειακά προγράμματα

χρειαζόταν απόφαση Συμβουλίου Υπουργών, επομένως, ήταν ενδιαφέρον να υπάρχει μία πολιτική δέσμευση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, γιατί είναι ένα πολύ σημαντικό ποσό και χρειάζεται νέα χρηματοδότηση, και νέο κεφάλαιο του προϋπολογισμού. Πολιτική δέσμευση του Συμβουλίου Κορυφής υπήρξε έμμεσα διατυπωμένη γιατί αυτό πέρασε, συζητήθηκε και δεν υπήρξαν διαφωνίες, αλλά δεν πήρε τυπική μορφή γιατί δεν εκδόθηκε τελικό ανακοινωθέν. Είναι πάντως πολύ δύσκολο και είναι πολύ χρήσιμη η ερώτησή σας, όταν θα έρθει το θέμα αυτό σε ένα Συμβούλιο Υπουργών Εξωτερικών - πιθανόν και στο αμέσως επόμενο, αυτό που σας ανέφερα - θα είναι πολύ δύσκολο και ασυνήθιστο, μπορεί να γίνει δεν υπάρχει τυπική δέσμευση, ένας Υπουργός Εξωτερικών να φέρει αντιρρήσεις όταν ήδη υπάρχει δέσμευση του Πρωθυπουργού του, ο οποίος συζητώντας αυτό το θέμα δεν έφερε αντιρρήσεις. Γιατί υποτίθεται ότι οι Πρωθυπουργοί εκφράζουν την υπέρτατη και συλλογική βούληση των ευρωπαϊκών κυβερνήσεων στις Συνόδους Κορυφής. Από κει και πέρα, όλα τα Συμβούλια και επομένως και το Συμβούλιο Υπουργών Εξωτερικών, δεν κάνουν τίποτε άλλο παρά να εφαρμόζουν τις γενικές πολιτικές κατευθύνσεις που δίνουν οι Πρωθυπουργοί.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Μπορούμε να πούμε ότι η νέα Μεσήνα, με το περιεχόμενο που έδωσε ο Πρωθυπουργός, θα αποτελέσει στοιχείο της εκλογικής καμπάνιας του ΠΑΣΟΚ;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Οποσδήποτε. Εμείς έχουμε σταθερές αντιλήψεις για την Κοινότητα. Βλέπουμε ότι στην πράξη μας δικαιολογούν οι εξελίξεις και νομίζουμε ότι οι θέσεις που έχουμε είναι θέσεις που μπορούμε τις υπερασπιστούμε μπροστά στον ελληνικό λαό.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Σε περίπτωση που όλα πηγαίνουν κατ'ευχήν για μας σε ό,τι αφορά τα μεσογειακά προγράμματα: Είμαστε έτοιμοι εμείς; Έχουμε τέτοια προγράμματα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Κατ'αρχήν, πρέπει να σας πω ότι τα μεσογειακά προγράμματα έχουν καταρτισθεί όχι από μας, αλλά από την Επιτροπή, η οποία έχει τροφοδοτηθεί βέβαια από τις κρατικές υπηρεσίες και όχι μόνο της Ελλάδας, αλλά της Γαλλίας και της Ιταλίας. Γιατί αφορούν τρεις χώρες τα μεσογειακά προγράμματα και συνδέονται με τα αποτελέσματα της διεύρυνσης. Η Ελλάδα παίρνει κάπως σημαντικότερο ποσό από τις άλλες χώρες σε σχέση με το μέγεθός της, γιατί κρίνεται ότι είναι χώρα φτωχότερη με σοβαρότερα διαρθρωτικά προβλήματα. Τα μεσογειακά προγράμματα είναι έτοιμα. Έχει δηλαδή τροφοδοτηθεί η Επιτροπή

σε ικανοποιητικό βαθμό από τις κρατικές αρχές των τριών χωρών, έχει τελειώσει, έχει ετοιμάσει τα μεσογειακά προγράμματα.

Οι ελληνικές θέσεις στο επίπεδο Κορυφής, δεν ήταν μόνο η προώθηση των ελληνικών θεμάτων. Ήταν βέβαια η προώθηση των ελληνικών θεμάτων, όπως είχαν και άλλες χώρες... ίδια εθνικά συμφέροντα, και οι μικρές και οι μεγάλες. Αλλά ήταν και η συνολική μας αντίληψη για την Κοινότητα. Και αυτή η αντίληψη εκφράστηκε από τον Πρωθυπουργό και εκφράστηκε μάλιστα με τέτοιο τρόπο, ώστε να είναι οι παρεμβάσεις του ένα από τα καθοριστικά σημεία των συζητήσεων, όπως μπορείτε να δείτε και στον Ξένο Τύπο.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Νομίζω ότι δεν έγινα κατανοητός κ. Υπουργέ. Δεν λέω αν ήταν έτοιμη να συμβάλει - και συνέβαλε - η ελληνική πλευρά στην κατάρτιση μεσογειακών προγραμμάτων. Λέω, εάν προχωρούσαμε στην υλοποίησή τους, η ελληνική πλευρά είναι έτοιμη;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Εάν θέλετε να σας δώσω βαθμούς απορρόφησης - που είναι ένα κριτήριο - θα σας δώσω μερικούς βαθμούς απορρόφησης προγραμμάτων σε σχέση με τις προβλέψεις. Σε ό,τι αφορά εγγυήσεις του FEOGA 67% το '81, 91% το '82, 139% το '83. Στον Προσανατολισμό έχουμε 0 το '81, 71,7% απορρόφηση το '82, 82% το '83. Στο Περιφερειακό Ταμείο έχουμε 100% το '81: Αυτό επετεύχθη αποκλειστικά με προγράμματα που καταρτίστηκαν/και υποβλήθηκαν/ τους δύο τελευταίους μήνες του '81. 95,8% το '82, 146% το '83. Το Κοινωνικό Ταμείο είναι το μόνο που παρουσιάζει ορισμένα προβλήματα, είναι 56% το '81, 99% το '82, 59% το '83. Δηλαδή αυτή τη στιγμή έχουμε βαθμούς απορροφητικότητας που είναι από τους υψηλότερους στην Κοινότητα, σε σχέση με τις προβλέψεις της Επιτροπής.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Αυτό δηλαδή σημαίνει ότι η λειτουργία της κρατικής μηχανής είναι εύρυθμη σε ό,τι αφορά την Κοινότητα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Αν είναι η λειτουργία της κρατικής μηχανής εύρυθμη, πάνω σ' αυτό να ρωτήσετε τον Πρωθυπουργό ή τον Υπουργό Προεδρίας. Αλλά σε ό,τι αφορά την Κοινότητα, μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι με πολλές δυσκολίες οι διάφοροι τομείς είναι σε θέση να απορροφήσουν αυτή τη στιγμή - ή αυτό δείχνει τουλάχιστον - η πείρα των δύο τελευταίων ετών, ότι τα δύο τελευταία χρόνια οι διάφοροι τομείς της κρατικής μηχανής έγιναν ικανοί, που δεν ήταν πριν, να απορροφούν σημαντικά ποσά από την Κοινότητα.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Κε Υπουργέ, στις Βρυξέλλες έγινε δεκτή η ελληνική αντίληψη για τα μεσογειακά προγράμματα. Σύμφωνα λοιπόν με αυτή την απόφαση των Εννέα, που τελικά δεν έγινε δυνατόν να περάσει τα συμπεράσματα της Συνόδου. Ποιός θα χρηματοδοτήσει τα μεσογειακά προγράμματα; Τί προβλέπεται;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η αντίληψη για τα μεσογειακά προγράμματα δεν ήταν μόνον "δώστε μας λεφτά", ήταν κάπως πιο σύνθετη. Και ούτε η σχέση με την Κοινότητα μπορεί να απλοποιηθεί τόσο πολύ, στο πόσα παίρνουμε και στο πόσα δίνουμε. Αυτή είναι αντίληψη της κας θάτσερ με την οποία δεν θα θέλαμε να ταυτιστούμε τουλάχιστον. Η ελληνική αντίληψη για τα μεσογειακά προγράμματα είχε τρία στοιχεία:

Το πρώτο ήταν να διατηρηθεί ο χαρακτήρας των διαρθρωτικών Ταμείων. Να επανατοποθετηθεί στο σχέδιο συμπερασμάτων ότι ο χαρακτήρας τους πρέπει να μένει η αντιμετώπιση των περιφερειακών ανισοτήτων και των διαρθρωτικών και κοινωνικών προβλημάτων. Τα προβλήματα δηλαδή των αδυνάτων και των φτωχότερων κοινωνικών ομάδων και περιοχών της Κοινότητας. Αυτό επετεύχθη. Υπάρχει αυτή η φράση στο κείμενο το οποίο σας έχει διανεμηθεί, και φαίνεται ποιός είναι ο προσανατολισμός. Αυτό έγινε με μάχη. Γιατί υπήρχε η τάση να δώσουμε λεφτά με τα διαρθρωτικά Ταμεία και για άλλα θέματα, όπως για παράδειγμα για τεχνολογίες αιχμής, για παραγωγικές επενδύσεις κ.α.

Το δεύτερο ζήτημα ήταν αν ο συντονισμός που επεδιώκεται και είναι λογικός ανάμεσα στη δράση των διαφόρων Ταμείων - θα μπορούσε να πάρει και τη μορφή συγχώνευσης της συμβολής τους. Και εκεί εμείς το αρνηθήκαμε αυτό και επίσης έγινε δεκτό. Και η περιγραφή που έγινε στο κείμενο που σας έχω διανεμίει μόνον στα γαλλικά, μιλάει για συντονισμό των δράσεων (concertation des actions). Και επόμενως όχι για συμβολή της συμμετοχής των διαφόρων Ταμείων (concours des Fonds).

Και το τρίτο θέμα ήταν τα μεσογειακά προγράμματα. Όπου εμείς υποστηρίξαμε την άμεση εφαρμογή τους και μάλιστα από το '85 διότι η αρχική αντίληψη ήταν ότι τα μεσογειακά προγράμματα θα αρχίσουν να ισχύουν από το '86 μαζί με τη διεύρυνση. Εμείς υποστηρίξαμε την άποψη ότι πρέπει να αρχίσει πριν η εφαρμογή των μεσογειακών προγραμμάτων, και όταν θα γίνει διεύρυνση, τα αποτελέσματα της διεύρυνσης σε ό,τι αφορά την ανταγωνιστικότητα των ομοειδών προϊόν-

των που έχουν οι δύο νεοεισερχόμενες χώρες, δεν θα επιπέσουν πάνω στην οικονομία μας, χωρίς να έχει προηγηθεί μία προετοιμασία που θα επιτρέψουν τα μεσογειακά προγράμματα.

Τα μεσογειακά προγράμματα προϋποθέτουν νέους πόρους της Κοινότητας. Και γι' αυτό συνδέονται με την αύξηση των ιδίων πόρων. Τώρα, πώς επιδιώξαμε εμείς να αρχίσουν από το '85, ενώ η αύξηση των ιδίων πόρων θα αρχίσει από 1.1.86; Διότι είναι σαφές ότι από τώρα μέχρι την 1.1.86, υπάρχει χρηματοδοτικό πρόβλημα της Κοινότητας, το οποίο θα πρέπει να λυθεί όχι μόνον γι' αυτά τα προγράμματα αλλά και για τις ισχύουσες τρέχουσες δαπάνες. Το οποίο πρόβλημα θα πρέπει να λυθεί με έκτακτες εισφορές. Μέσα λοιπόν, ο συνδυασμός της απόφασης ότι θα πρέπει να ισχύσουν από το '85 - της πρόβλεψης εν πάση περιπτώσει, γιατί δεν πρόκειται για απόφαση - με την προοπτική των εκτάκτων εισφορών, μας δίνει βάσιμους λόγους να πιστεύουμε ότι η χρηματοδότηση πρέπει να γίνει μέσα στα πλαίσια αυτών των έκτακτων εισφορών που θα καλύψουν το τέλος του '84 και του '85, μέχρι να ισχύσει η μεταφορά των ιδίων πόρων.

Τα διαρθρωτικά Ταμεία είναι μηχανισμοί που κάνουν σχέδια και μελέτες και βγάζουν αποφάσεις εφαρμογής και είναι και Ταμεία (ποσά). Εμείς αυτό που αποκλείσαμε είναι η σύγχυση ανάμεσα στα ποσά των μεσογειακών και των διαρθρωτικών Ταμείων. Είπαμε δηλαδή καθαρά και έγινε δεκτό ότι τα μεσογειακά προγράμματα είναι πρόσθετη χρηματοδότηση, συμπληρωματική. Πρόσθετη συμπληρωματική χρηματοδότηση.

Εάν η εφαρμογή του μεσογειακού προγράμματος, που περιλαμβάνει για παράδειγμα, ένα κοινωνικό θέμα, εάν το πρόγραμμα της μελέτης θα την κάνει το κοινωνικό Ταμείο, αυτό δεν μας ενοχλεί, γιατί απλούστατα δεν χρειάζεται η δημιουργία μιας νέας γραφειοκρατίας.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Μας δώσατε ορισμένους βαθμούς απορρόφησης σε σχέση με τις προβλέψεις της Επιτροπής. Μήπως έχετε τα στοιχεία εκείνα με τα ποσά που προβλέπει το πρόγραμμα της Επιτροπής;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Δεν τα έχουμε μαζί μας αυτά, αλλά μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι εκτίμηση της Επιτροπής είναι πως ο ρυθμός απορρόφησης είναι ικανοποιητικότατος, ως προς το συνολικό ποσό. Και μάλιστα μας είπαν - σε μια φάση της συζήτησης - ότι η Κοινότητα περίμενε ότι εμείς θα είμαστε καθαροί συμβολείς (net contributors) και ότι θα είχαμε καθαρή συμβολή, σύμφωνα με την εντύπωση που τους είχε

δοθεί από την προηγούμενη κυβέρνηση και βάσει των σχέσεων που υπήρχαν μέχρι τότε. Τώρα όπως ξέρετε είμαστε ένας από αυτούς που έχουν καθαρές απολαβές."

ΕΡΩΤΗΣΗ: " Το κοινοτικό πρόβλημα έχει φτάσει πιά σε τέτοιο σημείο που λέμε ότι " έχει φτάσει το μαχαίρι στο κόκκαλο". Ή αποφασίζουμε όλοι και την διαλύουμε, ή προχωρούμε. Εχω αποκομίσει σωστά αυτή την εικόνα ή κάνω λάθος;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: " Η εικόνα ότι πραγματικά έχει φτάσει " το μαχαίρι στο κόκκαλο" και ότι πραγματικά η θα πρέπει να γίνει ή το ένα ή το άλλο είναι σωστή."

ΕΡΩΤΗΣΗ: " Το θέμα της διεύρυνσης της Ε.Ο.Κ. σε ποιο σημείο βρίσκεται και ποιά είναι η ελληνική θέση; Παραμένουμε στη θέση μας και ποιές προοπτικές υπάρχουν πάνω σ' αυτό το θέμα; "

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: " Εμείς παραμένουμε στη θέση μας ότι πρέπει να διευρυνθεί η Κοινότητα. Και παραμένουμε στη θέση μας 'αυτή λέγοντας ότι πρέπει να τηρηθεί η διαδικασία που έχει προβλεφθεί, που είναι: 30 Σεπτεμβρίου να παρθούν οι τελικές αποφάσεις, ώστε ν' ακολουθήσει η διαδικασία επικύρωσης στον επόμενο χρόνο και να ισχύσει η διεύρυνση από 1-1-86. Υπάρχει μια μικρή επιφύλαξη, την οποία εξέφρασε ο Πρωθυπουργός: Εάν θα είναι δυνατόν-πρακτική επιφύλαξη- μέχρι της 30 Σεπτεμβρίου να έχει ολοκληρωθεί αυτή η διαδικασία. Η Επιτροπή σε μια στιγμή είπε ότι πολύ φοβάται ότι μπορεί να καθυστερήσει και ένα και δύο χρόνια. Εμείς έχουμε και μία ειδικότερη θέση για την διεύρυνση:

Πιστεύουμε ότι η διεύρυνση διευκολύνει και οφελεί πάρα πολύ τα μεγάλα βιομηχανικά μονοπώλια και τις ανεπτυγμένες χώρες του Βορρά. Η Γερμανία, η Γαλλία, η Αγγλία θα βρουν νέες αγορές για τα προϊόντα τους, θα διώξουν άλλα προϊόντα άλλων χωρών που δεν είναι μέλη της Κοινότητας και θα κατακτήσουν, σταθεροποιώντας, τις θέσεις τους εκεί. Εμείς έχουμε ομοειδή παραγωγή και με την Ισπανία και με την Πορτογαλία και η Ιταλία επίσης, ιδιαίτερα στον αγροτικό τομέα και θα είναι λογικό - και αυτή την έννοια έχουν τα μεσογειακά προγράμματα καθώς και άλλες ρυθμίσεις που θα επακολουθήσουν- αυτοί που ωφελούνται να πληρώσουν τουλάχιστον ένα μέρος του κόστους αυτών που δεν

θα ωφεληθούν τόσο. Γιατί και εμείς βέβαια θα κάνουμε ενδεχόμενα ορισμένες εξαγωγές στην Ισπανία και την Πορτογαλία. Εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων. Είναι πιθανόν ότι και η ελληνική βιομηχανία θα βρεί μια παρα πέρα διέξοδο".

ΕΡΩΤΗΣΗ: " Πόσο συνδέεται η εφαρμογή των μεσογειακών προγραμμάτων με την διεύρυνση; ".

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: " Τα μεσογειακά προγράμματα είναι προγράμματα που έχουν σχέση με τις συνέπειες της διεύρυνσης. Σας είπα όμως πριν, ότι έχουμε ζητήσει να εφαρμοστούν ένα χρόνο πριν, από την 1-1-85. Και η λογική μας εκεί είναι/ούτ' πρέπει, εφόσον αφορούν τις συνέπειες της διεύρυνσης, να προυπάρξει η δράση των μεσογειακών προγραμμάτων, ώστε, όταν αρχίσουν οι συνέπειες της διεύρυνσης, να μην έχουν εμφανείς επιπτώσεις".

ΕΡΩΤΗΣΗ: " Η διεύρυνση θα πάρει τέσσερα χρόνια, όσο δηλαδή να εφαρμοστούν τα μεσογειακά προγράμματα; "

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: " Κατ'αρχήν αυτό που είπε ο Πρωθυπουργός αναφερόταν σ' αυτό που σας είπα και εγώ, δηλαδή στην αποψη που εκφράστηκε σαν φόβος της Επιτροπής- δεν είναι επίσημη άποψη αυτή. Αλλά για μια στιγμή η Επιτροπή είπε "ότι εμείς πολύ φοβούμαστε ότι μπορεί να καθυστερήσουν/ούτ' συζητήσεις, αλλά κυρίως οι επικυρώσεις από τα Κοινοβούλια. Και σ' αυτό αναφερόταν ο Πρωθυπουργός. Όταν μιλάμε για τέσσερα χρόνια σ' αυτά περιλαμβάνονται και τα δύο έτη μέχρι την 1-1-86. Αλλά και κάτι άλλο. Τα μεσογειακά προγράμματα δεν θα καθυστερήσουν, διότι υπάρχει η φράση αυτή στο σχέδιο συμπερασμάτων- που ήταν δικιά μας θέση που υιοθετήθηκε- ότι δηλαδή τα μεσογειακά προγράμματα θα πρέπει ν' αρχίσουν από 1-1-85. Επομένως δεν συνδέονται ούτε στιγμή με την διεύρυνση".

ΕΡΩΤΗΣΗ: " Στην προηγούμενη απάντησή σας, δεν ξέρω αν κατάλαβα καλά, είπατε ότι η διεύρυνση θα βοηθήσει τα μεγάλα μονοπώλια των βορείων χωρών. Είναι άποψη που-αν δεν κάνω λάθος-εκφράζεται για πρώτη φορά από μέρους της κυβέρνησης ότι η διεύρυνση θα έχει ίσως ένα τέτοιο αποτέλεσμα ."

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: " Δεν έχετε παρακολουθήσει τον κ. Βάρφη, όσο θα το άξιζε.

Αυτό είναι πάγια θέση της ελληνικής κυβέρνησης, υπάρχει σε όλες τις θέσεις της ελληνικής κυβέρνησης για την διεύρυνση. Το έχει πεί επανειλημμένα ο κ. Βάρφης και έγγραφα, και σε δηλώσεις του, ότι εμείς έχουμε σοβαρά οικονομικά προβλήματα με την διεύρυνση. Δεν σημαίνει αυτό, ότι δεν έχουμε κανένα όφελος. Αυτό είπα. Γιατί μπορεί ορισμένοι τομείς της οικονομίας να βρούν και αυτοί κάποιο συμφέρον στην διεύρυνση. Αλλά, έχουμε εμείς και οι Ιταλοί ταυτόσημες θέσεις πάνω σ' αυτό. Εμείς πιστεύουμε ότι το συνολικό σύν από την διεύρυνση για την Γερμανία π.χ. ή για την Αγγλία- για τη Γερμανία περισσότερο από την Ισπανία και για την Αγγλία περισσότερο από την Πορτογαλία- θα είναι πολύ πιο σημαντικό από τις οποιεσδήποτε επιπτώσεις τις δυσμενείς. Εμείς είναι ενδεχόμενο να έχουμε και ζημιά τελικώς στο συν - πλην αν μπορούσε κανείς να κάνει ένα τέτοιο σαφή λογαριασμό. Με αυτή την έννοια πιστεύουμε ότι πρέπει να υπάρξει από την πλευρά αυτών που σημαντικότερα οφελούνται να πληρώσουν κ.λ.π. Τώρα, αν ρωτάτε γιατί είμαστε υπέρ της διεύρυνσης αυτό το έχει πεί επανειλημμένα ο Πρωθυπουργός. Για μας είναι κορυφαίο πολιτικό ζήτημα. Είναι μεταφορά του κέντρου βάρους της Κοινότητας. Είναι μια νέα αντίληψη για την Κοινότητα και μια σειρά από άλλα για τα οποία είμαστε υποχρεωμένοι να δεχτούμε και το ενδεχόμενο μια κάποιας οικονομικής δυσκολίας."

ΕΡΩΤΗΣΗ: " Είπατε ότι, πριν από τους δύο τελευταίους μήνες του '81- μιλώντας για τους ρυθμούς απορροφητικότητας- δεν υπήρχε τίποτα. Είπατε επίσης ότι υπήρχε η εντύπωση στην Κοινότητα ότι είμαστε καθαροί συμβολείς. Από την άλλη πλευρά, εδώ και τρία χρόνια περίπου από τότε που γίνεται κυβέρνηση, η Νέα Δημοκρατία σε δηλώσεις της στη Βουλή σας καταλογίζει αμέλεια, επιπολαιότητα και ότι δεν έχετε τις ικανότητες εκείνες για να αξιοποιήσετε τους πόρους που μπορεί να μας δώσει η Κοινότητα. Και παραθέτει και συγκεκριμένα νούμερα. Μπορείτε να μας πείτε που βρίσκεται η αλήθεια; ".

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: " Να σας παραθέσω και άλλα στοιχεία, γιατί δεν είμαι και αριθμομνήμων. Υπάρχουν τα ποσά των προϋπολογισμών των προγραμμάτων που έχουν υποβληθεί τα τρία τελευταία χρόνια σε ότι αφορά τα έργα της τάξης των παραλλήλων επενδύσεων των περιφερειακών ταμείων.

Το ' 81 έχουμε εκεί 34 δισεκατομμύρια δραχμές, το ' 82, 41 δισεκατομμύρια, το ' 83, 55 δισεκατομμύρια δρχ. Εμείς έχουμε αυτή την άποψη και θα την στοιχειοθετήσουμε και σε μελλοντικές Κοινοβουλευτικές συζητήσεις. Δηλαδή τα προγράμματα που υποβλήθηκαν δεν ήταν εμφανίσιμα. Δεν ήταν προς εξαγωγή. Ήταν προϊόντα "bons pour l' Orient" με βάση την τότε λειτουργία της κρατικής μηχανής και των επιτελείων των υπουργείων. Αυτά όλα δεν μπορώ εδώ να σας τα αποδείξω λεπτομερώς. Αυτή όμως είναι η θέση μας. Πιστεύουμε ότι η Νέα Δημοκρατία ασκεί αντιπολίτευση με επιχειρήματα που διαδέτει, και με τα στοιχεία που νομίζει ότι μπορεί να χρησιμοποιεί και θα της απαντήσουμε κατάλληλα, όταν θα έλθει η ώρα. Αυτό βέβαια είναι και θέμα Ευρωεκλογών, γιατί αφορά την εκτίμηση που θα έχει ο καθένας, ο κάθε πολίτης για την αποδοτικότητα της κυβέρνησης, και τη δυνατότητά της να διαχειρισθεί τα οικονομικά προβλήματα του τόπου και επίσης σε σχέση με ότι είχε κάνει αντιπολίτευση, τον καιρό που ήταν αυτή κυβέρνηση. Αυτό, όπως ξέρετε, είναι ένα πολύ καλό θέμα για κάθε κυβέρνηση ν' αναφερθεί στο τι έκανε η προηγούμενη κυβέρνηση η οποία σήμερα είναι αντιπολίτευση. Και πρέπει κανείς να προσέχει να μην κάνει κατάχρηση".

ΕΡΩΤΗΣΗ: " Κύριε υπουργέ, θάθελα να ρωτήσω το εξής: Αν υποθέσουμε ότι τελικά υπήρχε συμφωνία για τις επιστροφές στην Μεγάλη Βρεταννία, ποιές θα ήταν οι συνέπειες και οι επιπτώσεις για την χώρα μας; Και δεν εννοώ ότι με την συμφωνία αυτή θα ξεμπλοκαριζόντουσαν τα υπόλοιπα θέματα. Από αυτό καθ' αυτό το γεγονός, θα χάναμε ή θα κερδίζαμε εμείς και τι συγκεκριμένα; Και το συνδέω αυτό με δύο πράγματα. Πρώτα απ' όλα με κάποια δήλωση του Δυτικογερμανού Καγ. Ελ-λάριου σε μια φάση της συζήτησης ότι " εγώ πληρώνω τα 2/3 " επομένως η ερώτησή μου είναι τα υπόλοιπα ποιοί θα τα πλήρωναν; ". Όπως επίσης και με την αναφορά σας σε μια προηγούμενη απάντηση που λέει ότι σε πολλές περιπτώσεις υπολογίζουμε το συνολικό κοινοτικό όφελος και ίσως όχι το κόστος για την δική μας τη χώρα".

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: " Η ερώτησή σας, μου δημιουργεί δύο προβλήματα. Συμμετοχή σε κάθε Κοινότητα - αυτό αφορά την ΕΟΚ, την Ζώνη Ελευθέρων Ανταλλαγών, τα διάφορα συστήματα που υπάρχουν στην Κεντρική Αμερική και βεβαίως και την ΚΟΜΕΚΟΝ - προϋποθέτει ότι χάνεις σε ορισμένους τομείς και κερδίζεις σε μερικούς άλλους.

Κανείς δεν θα δεχόταν να είναι εταίρος με μια χώρα που θα θέλει να κερδίσει σε όλους τους τομείς. Γιατί αυτό θα σημαίνει ότι κάποιοι άλλοι θα δεχόντουσαν να χάνουν σε όλους τους τομείς. Δεν γίνεται αυτό το πράγμα. Αυτή είναι λεόντειος σχέση και δεν την αποδέχεται κανείς.

Επομένως, είναι φυσικό σε ορισμένους τομείς, αν θέλουμε να έχουμε ορισμένες απολαβές από την Κοινότητα, να έχουμε και ζημιές. Στην περίπτωση της Βρεταννίας, το ποσό που θα πληρώναμε αν γινόταν δεκτή η πρόταση του δισεκατομμυρίου, κάθε χρόνο για πέντε χρόνια, του Καγκελλάρου Κόλ, είναι γύρω στα 25 εκατομμύρια λογιστικές Μονάδες. Γύρω σας λέω, γιατί δεν μπορώ να το εκτιμήσω ακριβώς αυτή τη στιγμή, δεδομένου ότι ούτε αυτό το ποσό μπορεί να εκτιμηθεί ακριβώς, διότι εξαρτάται από κάποια αναφορά. Είναι ενδεικτικό και το 1 δισεκατομμύριο δηλαδή.

Αλλά εάν θέλετε να προωθήσετε την άποψη ότι για το αν η Ελλάδα χάνει ή κερδίζει από την Κοινότητα, θα πρέπει να δείτε την καθαρή απολαβή, και όχι κάθε συγκεκριμένο ποσό, γιατί αυτό δεν έχει καμία λογική, η οποία είναι της τάξης 931 εκατομμυρίων ECU. Αυτό αφορά μόνο τον δημοσιονομικό τομέα. Βεβαίως ξέρω ότι δεν μπορώ να το αποφύγω αυτό, την απόσπαση οποιουδήποτε στοιχείου αυτής της συλλογιστικής για να γίνει τίτλος, αλλά είμαι υποχρεωμένος να σας πω την πραγματικότητα όπως είναι :

Αυτή η καθαρή δημοσιονομική απολαβή εντάσσεται μέσα στο σύνολο των επιπτώσεων. Αυτό που σας είπα, αφορά το δημοσιονομικό "πάρε - δώσε". Από κεί και πέρα, βέβαια, έχει κανείς το σύνολο των επιπτώσεων από τα εμπορικά ρεύματα, από τους ανταγωνισμούς, από όλα αυτά τα πράγματα, και εκεί εμείς πλέον βγάζουμε την συνολική διαπίστωση, ότι η χώρα μας συνολικά υφίσταται πιέσεις που αφορούν την βιομηχανία της και σημαντική ζημία σε ό,τι αφορά τις ανταλλαγές της και το άνοιγμα του εμπορίου της ισοζυγίου. Αυτή είναι η συλλογική σχέση".

ΕΡΩΤΗΣΗ: " Κύριε υπουργέ, είπατε προηγουμένως ότι οι κοινοτικοί μας υπολόγισαν σαν καθαρούς συμβολείς και ότι τώρα αποδείχτηκε ότι δεν είμαστε πιά. Ότι παίρνουμε. Όπως είπατε μάλιστα, η καθαρή δημοσιονομική απολαβή από την Κοινότητα είναι για μας της τάξης των 931 εκατομμύρια ECU. Αυτό μήπως τελικά ανατρέπει προηγούμενες εκτιμήσεις ότι το συνολικό αποτέλεσμα ήταν αρνητικό; "

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: " Όχι. Καθόλου. Το συνολικό αποτέλεσμα είναι αρνητικό, διότι υπάρχει αυτή τη στιγμή ακόμη σημαντική όξυνση του ανοίγματος του ελλείμματος των εμπορικών συναλλαγών. Και αλλοίμονο, αν η Ελλάδα που είναι η φτωχότερη χώρα της Κοινότητας και που έχει και αυτές τις δυσμενείς επιπτώσεις σε ότι αφορά την βιομηχανία και τις ανταλλαγές της, δεν είχε και κάποια απολαβή. Τότε θα ήταν πραγματική καταστροφή για τη χώρα. Θα ήταν αδύνατο να το αντέξουμε .

Αυτή ακριβώς είναι η θέση μας. Κάνουμε ότι μπορούμε για να απορροφήσουμε και να εξυπηρετηθούμε από όλες τις δυνατότητες που μας δίνει η Κοινότητα . Και εκεί εγώ τονίζω ότι η κυβέρνηση κάνει ότι μπορεί αυτή τη στιγμή. Επίσης πιστεύουμε ότι η καθαρή μας απολαβή από την Κοινότητα έπρεπε να είναι ακόμα μεγαλύτερη. Και θα πρέπει να ληφθεί όπως τόχουμε συνεχώς και συστηματικά τονίζει υπόψη το σύνολο των επιδράσεων της ένταξης στη Κοινότητα για μια συγκεκριμένη χώρα. Και πιστεύουμε ότι η τελική κρίση είναι ότι η χώρα έχει υποστεί δυσμενείς επιδράσεις και ότι επομένως το χρηματοδοτικό μέρος δεν καλύπτει τις επιδράσεις και πρέπει να αυξηθεί. Και πιστεύουμε ακόμη και κάτι άλλο, αν θέλετε, το οποίο έχει και αυτό τη σημασία του. Γιατί δεν είναι σωστό να συζητάμε συνεχώς σε επίπεδο κάπως επαρχιακό απέναντι στην Κοινότητα . Ξαν να είμαστε μια επαρχία, απέναντι σε μια πρωτεύουσα.

Εμείς πιστεύουμε ότι η απαίτησή μας για χρηματοδότηση, δεν είναι απλώς μια αξίωση που στηρίζεται σε ένα αίτημα δικαιοσύνης, αλλά είναι σωστό και από κοινοτικής πλευράς. Διότι τα χρήματα αυτά, εμείς τα χρησιμοποιούμε αναπτυξιακά και αυτό σημαίνει ότι και η συνολική κοινοτική προοπτική προωθείται και η ανάπτυξη των οικονομιών της Δυτικής Ευρώπης έχει μεγαλύτερες πιθανότητες. Αυτά είναι αναπτυξιακά χρήματα. Δεν ζητάμε χρήματα για καταναλωτικούς σκοπούς. Όλα αυτά τα χρήματα πάνε σε αναπτυξιακά προγράμματα.

Δεν καταναλώνουμε τίποτα από αυτά".

ΕΡΩΤΗΣΗ: " Έχει προσμετρηθεί η ζημιά την οποία υφίστάμεθα , έτσι ώστε να ξέρουμε τι περισσότερο ζητάμε;"

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: " Αυτό είναι λίγο δύσκολο. Υπάρχει όμως, το άνοιγμα του εμπορικού ισοζυγίου. Υπάρχει ο ανταγωνισμός σε συγκεκριμένους κλάδους της ελληνικής βιομηχανίας, ο οποίος είναι δεδομένος και δεν είναι άποψη της κυβέρνησης, είναι άποψη των κλάδων. Και αυτά τα δεδομένα που δεν αμφισβητούνται ούτε στο επίπεδο της Κοινότητας- δεν μας είπε κανείς στην Κοινότητα ότι δεν έχετε δυσμενείς επιπτώσεις από τις ανταλλαγές σας τις εμπορικές με την Κοινότητα- αυτό θεωρείται δεδομένο. Και έχει συμβεί και σε άλλες χώρες, όπως η Ιρλανδία , συνέβη σε μια πρώτη φάση και από κεί και πέρα υπήρξε κάποια στασιμότητα, ενώ τώρα ξανάρχεται μια επιδείνωση της κατάστασης της Ιρλανδίας, εξ ου και μπορεί να εξηγηθεί και ότι δεν υποχωρούν στο θέμα του γάλακτος , γιατί λένε "ότι" εμείς μια παραγωγή έχουμε, επιτέλους, αφήστε μας τουλάχιστον αυτή", έτσι δεν είναι; Επομένως δεν υπάρχει τέτοιο ζήτημα αμφισβήτησης ότι υπάρχουν δυσμενείς συνέπειες . Το δέχονται και οι Κοινοτικοί".

ΕΡΩΤΗΣΗ: " Κύριε υπουργέ, μ'αυτά που είπατε τώρα , εννοείτε ότι το εμπορικό μας έλλειμμα σε σύγκριση με τις άλλες Ανατολικές χώρες και Τρίτο Κόσμο έχει μειωθεί τα τελευταία χρόνια ή έχει αυξηθεί;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: " Αυτό που λέτε δέν έχει καμμία σημασία. Είναι ένα επιχείρημα , που αφορά μια προσπάθεια να πούμε ότι " ό,τι και να μας κάνει η Κοινότητα, καλά μας κάνει". Εγώ δεν κάνω αυτή την προσπάθεια. Αυτό που ενδιαφέρει εμένα και δεν αμφισβητείται από τους Ευρωπαίους όταν συζητούμε, μόνο στην Ελλάδα αμφισβητείται από ορισμένους κύκλους σαν επιχείρημα, είναι η εξέλιξη των ελληνικών εισαγωγών από την Κοινότητα σε σχέση με την εξέλιξη των ελληνικών εξαγωγών προς την Κοινότητα. Αυτό με ενδιαφέρει.

Αλλά τα νούμερα θέλουν συζήτηση. Γιατί π.χ. στο έλλειμμα από τις αραβικές χώρες μπαίνει στη μέση το πετρέλαιο. Όταν αγοράζουμε πετρέλαιο , αυξάνεται το έλλειμμα. Όταν δεν αγοράζουμε μια περίοδο, δεν αυξάνεται το έλλειμμα.

Έπειτα, το έλλειμμα προς τις ανατολικές χώρες, μπορεί να ωφείλεται στο γεγονός ότι ορισμένες ανατολικές χώρες έχουν δυσκολίες πληρωμών, αυτή τη στιγμή. Δεν εξηγεί ποιά θα ήταν η δυναμική της αγοράς γιατί είναι τα μεγέθη τα χρηματικά που εμφανίζονται τελικά, οι πληρωμές δηλαδή, εμφανίζονται τελικά. Δεν εμφανίζονται οι υποχρεώσεις"
